

24.3.2023

SPRÁVA ZO SLUŽOBNEJ CESTY A ODPORÚČANIA

Návšteva Washingtonu D.C. (USA) na účely zistenia potrebných skutočností od 18. do 22. júla 2022 s cieľom zvýšiť informovanosť a diskutovať o vplyve amerického zákona o dodržiavaní daňových predpisov v prípade zahraničných účtov (FATCA) na občanov EÚ a uskutočniť výmenu názorov so zástupcami Kongresu USA a vlády USA s cieľom nájsť konkrétne riešenia problémov mnohých občanov EÚ a ich rodinných príslušníkov, na ktorých má dosah extrateritoriálne zdaňovanie založené na občianstve, ako sa uvádza v petíciách č.: 1088/2016, 1470/2020, 0323/2021, 0394/2021

Výbor pre petície

Účastníci služobnej cesty:

Yana Toom	(Renew) (vedúca služobnej cesty)
Alexander Bernhuber	(PPE)
Cristina Maestre Martín De Almag	(S&D)
Marc Angel	(S&D)
Ulrike Müller	(Renew)
Kosma Złotowski	(ECR)
Mario Furore	(NI)

Úvod

Zákon USA o dodržiavaní daňových predpisov v prípade zahraničných účtov (FATCA) zaväzuje európske a iné finančné inštitúcie oznamovať daňovým úradom USA všetky podiely svojich zákazníkov ktorí sú alebo v minulosti mali väzby na USA. Zákon FATCA sa vykonáva prostredníctvom medzivládnych dohôd, ktoré Spojené štáty bilaterálne vyjednali so 113 krajinami vrátane všetkých členských štátov EÚ. Zákon FATCA bol údajne zameraný na boj proti daňovým únikom daňovníkov s trvalým pobytom v USA, ale v praxi sa dotkol veľkého počtu európskych občanov, a najmä takzvaných „náhodných Američanov“, občanov, ktorí získali americké občianstvo po narodení na území USA alebo prostredníctvom svojich amerických rodičov, ale ktorí nemajú prakticky žiadne väzby na USA, ako aj ich rodinných príslušníkov, ktorí nie sú občanmi USA. Keďže právne predpisy ukladajú prísne finančné dôsledky (percentuálna výška z hodnoty aktív v USA) za nedodržanie požiadaviek uložených v zákone FATCA zo strany poskytovateľov finančných služieb, vedie to k tomu, že mnohé finančné inštitúcie sa vyhýbajú všetkým obchodným transakciám so zákazníkmi, ktorí sa prezentujú akýmkoľvek spojením s USA, či už skutočným alebo nie. Takáto diskriminácia môže spôsobiť porušenie smernice o platobných účtoch¹, podľa ktorej majú všetci obyvatelia EÚ právo na platobný účet so základnými funkciami. Ďalším problémom, ktorému čelia rezidenti, finančné inštitúcie a vlády členských štátov EÚ v súvislosti so zákonom FATCA, sú otázky týkajúce sa vykazovania údajov v prípade, že v USA neexistuje daňové identifikačné číslo alebo číslo sociálneho zabezpečenia. Napriek úľavám, ktoré doteraz prijali americké orgány v súvislosti s osobami so štátnou príslušnosťou USA, ktoré sa chcú vzdať svojej štátnej príslušnosti USA (opatrenia, o ktorých útvary Komisie už predtým informovali Výbor pre petície (PETI)), občania EÚ so štátnou príslušnosťou USA stále čelia konkrétnym ťažkostiam (napr. zložitý postupy a vysoké poplatky za zrieknutie sa štátnej príslušnosti – približne 2 300 USD). Federálny daňový úrad USA (IRS) vyjadril ochotu lepšie pochopiť okolnosti, za ktorých zahraničné finančné inštitúcie nie sú schopné vykazovať daňové identifikačné číslo (DIČ). Úrad IRS uviedol, že takéto informácie by umožnili americkej vláde ďalej zvážiť, či by sa mohli prijať ďalšie opatrenia na podporu vykazovania DIČ a či by sa mohli poskytnúť ďalšie úľavy pre zahraničné finančné inštitúcie alebo daňovníkov USA so sídlom v zahraničí.

Vzhľadom na to, že zahraničné finančné inštitúcie musia oznamovať finančné údaje o zákazníkoch s väzbami na USA, objavili sa aj otázky týkajúce sa dodržiavania predpisov EÚ o ochrane súkromia vrátane článku 96 všeobecného nariadenia o ochrane údajov (GDPR)² a článku 61 smernice o presadzovaní práva (LED).³ Podľa týchto článkov existujúce medzinárodné dohody týkajúce sa medzinárodných prenosov osobných údajov, ktoré sú v súlade s právom Únie platným pred nadobudnutím účinnosti nariadenia o ochrane údajov alebo smernice o presadzovaní práva, zostávajú v platnosti, kým nebudú zmenené, nahradené alebo zrušené.

Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB) sa domnieva, že v záujme zabezpečenia toho, aby

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ z 23. júla 2014 o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 214).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV, (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).

sa pri prenose osobných údajov mimo Únie neznižovala úroveň ochrany podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov a smernice o presadzovaní práva, by sa malo zväziť zosúladenie týchto dohôd so všeobecným nariadením o ochrane údajov a smernicou o presadzovaní práva, ak sa tak ešte nestalo.

Na základe toho EDPB v tom istom vyhlásení vyzval členské štáty, aby posúdili a v prípade potreby preskúmali svoje medzinárodné dohody, ktoré zahŕňajú medzinárodné prenosi osobných údajov, ako sú tie, ktoré sa týkajú zdaňovania (napr. automatická výmena osobných údajov na daňové účely), s cieľom určiť, či je potrebné ďalšie zosúladenie so súčasnými právnymi predpismi EÚ, judikatúrou a usmerneniami EDPB.

Ako sa ďalej uvádza vo vyhlásení EDPB, vnútroštátne orgány na ochranu údajov ako orgány presadzujúce pravidlá ochrany údajov zohrávajú v tejto súvislosti dôležitú úlohu pri poskytovaní pomoci a poradenstva orgánom členských štátov.

Petície a autori petícií

Ako základ pre túto návštevu na účely zistenia potrebných skutočností slúžili nasledujúce petície:

- Petícia č. 1088/2016, ktorú predložil pán J. R. francúzsky štátny príslušník, týkajúca sa údajného porušenia práv EÚ a extrateritoriálnych účinkov zákonov USA v EÚ v súvislosti so zákonom USA o daňovom súlade zahraničných účtov (FATCA);
- Petícia č. 1470/2020, ktorú predkladá Ronald Ariës, holandský štátny príslušník, o problémoch s FATCA po zmene banky;
- Petícia č. 0323/2021, ktorú predkladá G. L., francúzska štátna príslušníčka, s ďalšími štyrmi podpismi, o údajnom porušovaní určitých práv európskych/amerických občanov s dvojakou štátnou príslušnosťou vyplývajúcich zo zákona FATCA;
- Petícia č. 0394/2021, ktorú predkladá Lee Nicholas, americký štátny príslušník, o výnimke pre štátnych príslušníkov USA z nariadení o PRIIP v dôsledku zákona FATCA.

Stručná správa o stretnutiach

Pondelok 18. júla 2022

15:45 – 16:55 h

Elise BEAN, bývalá personálna riaditeľka a hlavná poradkyňa Stáleho podvýboru pre vyšetrovanie Senátu USA

Elise Bean informovala členov delegácie PETI o vzniku dohody FACTA Elise Bean uviedla, že dôvodom vypracovania návrhu právnych predpisov bol boj proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým únikom zo strany majetných občanov USA, ktorí využívali medzery v zákonoch na ukrývanie majetku pred daňovými orgánmi USA tým, že získali štatút rezidenta a finančné služby v krajinách mimo USA. Členovia delegácie

boli informovaní o tom, že zákon FATCA viedol k tomu, že finančné inštitúcie a občania USA boli nútení odhaliť aktíva, ktoré boli predtým skryté pred federálnym daňovým úradom USA, alebo viedol k ich repatriácii. Elise Bean zdôraznila, že jednotlivci s nižším čistým majetkom alebo bežní občania znášajú len malú administratívnu záťaž, aby sa prispôbili zákonu FATCA, keďže existujú pomerne vysoké prahové hodnoty pre aktíva, nad ktorými by USA skutočne zaviedli extrateritoriálne zdanenie. Elise Bean tiež spochybnila pravdivosť tvrdení o tom, že bežným občanom s pobytom v EÚ boli odmietnuté bankové služby.

Počas diskusie položili otázky alebo vystúpili s pripomienkami títo členovia delegácie:

Yana Toom sa spýtala účastníčky diskusie, či si nemyslí, že rozsah pôsobnosti zákona FATCA zachytáva príliš širokú skupinu osôb, na ktoré sa táto legislatíva nemusela vzťahovať, a či medzivládne dohody podpísané USA na bilaterálnej úrovni s inými krajinami sú totožné. Upozornila tiež na niektorých občanov EÚ s väzbami na USA alebo na občanov s dvojakým občianstvom, ktorým boli odmietnuté bankové služby. Yana Toom sa tiež pýtala na proporcionalitu údajov, ktoré sa posielajú z EÚ do USA. Požiadala o údaje o kvantitatívnych účinkoch zákona FATCA.

Marc Angel uviedol, že pri uplatňovaní zákona FATCA chýba proporcionalita. Položil otázku, či spoločný systém vykazovania (CRS) OECD nie je silnejším nástrojom ako zákon FATCA. Pýtal sa na náhodných Američanov, ktorí nemajú daňové identifikačné číslo (DIČ) a boli im odmietnuté bankové služby. Položil tiež otázku, či existuje ochota zlepšiť aspekt proporcionality výmeny údajov zákona FATCA.

Alexander Bernhuber sa opýtal, či je účasť bánk na FATCA dobrovoľná a či všetky krajiny EÚ podpísali medzivládne dohody o FATCA.

Elise Bean poznamenala, že niektoré prvky medzivládnych dohôd sa mierne líšia, ale nie sú v nich výrazné rozdiely. Vyjadrila pochybnosti, či je odmietanie poskytovania bankových služieb dôsledkom FATCA a či je rozšírené. Uviedla tiež, že výmena údajov je obmedzená na daňové orgány a na účely boja proti nezákonným praktikám. Poznamenala, že ochrana súkromia je nadradená vyšetrovaniu orgánov presadzovania práva. Uviedla, že na väčšinu osôb s dvojakým občianstvom sa nevzťahuje FATCA, pretože existujú prahové hodnoty, pod ktorými nie je daňovník povinný vykazovať údaje (50 tisíc USD v hotovosti alebo majetku pre rezidentov USA a podstatne vyššie prahové hodnoty pre nerezidentov USA). Zdôraznila, že väčšina veľkých bánk sa zaregistrovala pod FATCA, takže sú v súlade s týmto zákonom a pri poskytovaní služieb by nemali nastať problémy. V rámci výmeny informácií medzi systémom CRS a FATCA uviedla, že systém CRS požaduje v porovnaní s FATCA dodatočné informácie vrátane zostatku na účte a skutočného vlastníctva. Podľa zákona FATCA sa neposkytujú údaje o zostatku na účte, ale o dosiahnutých príjmoch, čo je podľa nej nedostatok, pretože mnohí zločinci to využívajú tak, že si otvárajú neúročené účty. Podľa názoru Elise Bean sankcia voči finančným inštitúciám v rámci FATCA v systéme CRS neexistuje. Pokiaľ ide o DIČ, poznamenala, že je pomerne jednoduché ho získať.

Elise Bean poznamenala, že hoci je pre banky registrácia v rámci FATCA dobrovoľná, väčšina z nich tak spravila, keďže väčšina členských štátov EÚ podpísala medzivládne dohody. Uviedla, že údaje o účinkoch FATCA sú veľmi zriedkavé, až takmer neexistujú. Zdôraznila tiež, že jednotlivci nemusia podávať žiadne správy, ale robia to finančné inštitúcie. Dodala, že sankcie sa ukladajú finančným inštitúciám, nie jednotlivcom. Uznala, že právne predpisy o občianstve USA majú nedostatky, a vyjadrila presvedčenie, že existuje vôľa optimalizovať

záťaž, pokiaľ ide o „náhodných Američanov“. Dospela k záveru, že zákon FATCA viedol k vysokej úrovni dodržiavania daňových predpisov. Elise Bean dospela k záveru, že lobovanie proti FATCA pochádza od majetných fyzických osôb v USA, a zatiaľ čo pôvodná verzia FATCA spôsobovala bežným občanom ťažkosti, pri súčasnej to neplatí. Elise Bean súhlasila s tým, že by mala existovať určitá miera proporcionality sankcií za malé a neúmyselné nedodržanie predpisov občanmi. Uvažovala tiež o tom, že deklaratívne vzdanie sa občianstva pri narodení by malo byť možné aj pre rodičov detí narodených na území USA.

17:00 – 18:00 h

Stretnutie delegácie Európskeho parlamentu s veľvyslancom EÚ v USA Stavrosom LAMBRINIDISOM (spolu s členmi delegácie Európskeho parlamentu pre vzťahy s USA)

Veľvyslanec informoval členov delegácie o politickej situácii v USA, ktorá je poznačená straníckym rozdelením a výzvami, ktorým čelí politický establišment USA po nepokojoch v Kapitole a jeho okolí zo 6. januára. Poskytol náhľad na niektoré ústavné otázky, ktoré sú na stole Najvyššieho súdu USA. Veľvyslanec Lambrinidis pri rozhovore o vzťahoch medzi EÚ a USA poznamenal, že Bidenova administratíva sa viac angažuje a vychádza v ústrety medzinárodným partnerom, ako je EÚ, a bilaterálne vzťahy medzi nimi sú lepšie ako kedykoľvek predtým a že v posledných rokoch sa výrazne zlepšilo aj vnímanie Európskeho parlamentu. Na americkej strane existuje povedomie o dôležitých právnych predpisoch, ktoré nedávno schválil Parlament. Členovia boli tiež informovaní o úsilí, ktoré delegácia EÚ vynakladá od prijatia zákona FATCA s cieľom presvedčiť partnerov v USA o potrebe zmierniť jeho nepriaznivé účinky na bežných občanov s pobytom v EÚ a s väzbami na USA. Veľvyslanec Lambrinidis poznamenal, že v poslednom období sa zdá, že tu je otvorenosť riešiť problémy spôsobené FATCA. Pán Lambrinidis zdôraznil jednu z výziev Bidenovej vlády, ktorou je presvedčiť Kongres, aby potvrdil záväzky, ktoré prezident prijal, najmä vzhľadom na voľby v polovici volebného obdobia. Zdôraznil, že ruská agresia na Ukrajinu zmenila zahraničnopolitický postoj USA, ktorý teraz venuje Európe väčšiu pozornosť. Zhodnotil tiež hospodársku situáciu v USA, ktorá bola vystavená inflačným tlakom.

Počas diskusie položili otázky alebo vystúpili s pripomienkami títo členovia delegácie:

Marc Angel položil otázku, či americký partner vie koho kontaktovať, keď sa chce obrátiť na EÚ. Poznamenal tiež, že zdôraznenie dôležitosti problému práv žien v programe by pomohlo demokratom v nadchádzajúcich voľbách v polovici volebného obdobia.

Radoslaw Sikorski položil veľvyslancovi otázku týkajúcu sa pohľadu USA na ruskú agresiu na Ukrajinu.

Veľvyslanec Lambrinidis odpovedal na otázky členov delegácie a uviedol, že zlepšenie vzťahov medzi EÚ a USA zvyšuje spoľahlivosť pravidelných politických diskusií. Poznamenal tiež, že v niektorých konzervatívnejších častiach USA došlo k počiatočnej negatívnej reakcii na demokratov v niektorých kultúrnych a rodovo-politických diskusiách, ale že účinok nemusí byť podobný vo voľbách v polovici obdobia.

9:30 - 10:15 h

Privítanie Josephom DUNNEM, vedúcim styčného úradu EP vo Washingtone, D.C.

Joseph Dunne privítal historicky prvú delegáciu členovia výboru PETI vo Washingtone D.C. Pochválil poslancov za to, že zorganizovaním cesty na účely zistenia potrebných skutočností v súvislosti s FATCA už ovplyvnili americkú stranu. Uviedol stručnú históriu zriadenia Styčného úradu Európskeho parlamentu (EPLO) a jeho činnosti, ktoré zahŕňajú časté výmeny informácií o politike, zvyšovanie povedomia o otázkach osobitného významu pre Parlament. Poslaním EPLO bolo tiež zlepšiť vzťahy s Kongresom USA. Joseph Dunne nadviazal na informácie veľvyslanca Lambrinidisa o politickej situácii v USA a o legislatívnych prioritách Bidenovej administratívy, čo je proces, ktorý je vzhľadom na extrémne malú väčšinu demokratov v Senáte plný ťažkostí. Poznamenal, že v posledných rokoch obe strany prakticky prestali hlasovať o právnych predpisoch spoločne. Upozornil tiež na prezidentskú právomoc vydávať vykonávacie dekréty, prostredníctvom ktorých možno prijímať právne predpisy, ale Kongres ich môže zrušiť. Joseph Dunne informoval poslancov o vnútornom pnutí v oboch politických stranách, pokiaľ ide o ich prezidentských kandidátov v prezidentských voľbách v roku 2024. Poznamenal, že jedným zo zriedkavých bodov zhody medzi americkými stranami je ich postoj k Číne. Joseph Dunne zdôraznil, že americká strana sa domnieva, že nedávno prijaté právne predpisy EÚ, ako napríklad akt o digitálnych trhoch, nespravodlivo postihujú americké technologické spoločnosti. Zdôraznil tiež, že na rozdiel od EP je štruktúra výborov v Kongrese oveľa slabšia a zákonodarnú moc majú v rukách vedúci predstavitelia Kongresu, zatiaľ čo bežný poslanec Kongresu zvyčajne pracuje izolovane, s výnimkou hlasovania.

Počas diskusie položili otázky alebo vystúpili s pripomienkami títo členovia delegácie:

Marc Angel sa opýtal na dôvody, prečo členovia Kongresu zriedkavo navštevujú Európsky parlament, a na to, či má Joseph Dunne náprotivok v zastúpení USA pri EÚ v Bruseli. Pýtal sa tiež na zameranie sa na práva žien po zrušení právnych predpisov zaručujúcich právo na interrupciu.

Yana Toom poznamenala, že v prípade FATCA sa EÚ nepodarilo získať mandát na rokovania. Opýtala sa tiež na názor Josepha Dunnea, pokiaľ ide o šance na zlepšenie uplatňovania zákona FATCA. Yana Toom sa spýtala, či by prípadná republikánska kontrola vlády USA viedla k zmene postoja USA k ruskej agresii voči Ukrajine. Pýtala sa na príležitostné účinky kritiky EP na niektoré politiky USA.

Ulrike Müller sa pýtala na legislatívnu patovú situáciu, keď je takmer nemožné prijať legislatívu, a vyjadrila obavy, že to bráni prijatiu kľúčových právnych predpisov, napríklad v oblasti boja proti globálnemu otepľovaniu.

Joseph Dunne odpovedal, že Kongres USA má veľmi obmedzený počet stálych delegácií, čo je hlavný dôvod. Štruktúrou poverenou interakciou je Transatlantický legislatívny dialóg. Na americkej strane pôsobia skupiny priateľstva, ktorých činnosť nie je veľmi výrazná. Delegácie Kongresu sú vysielané pod kontrolou ministerstva zahraničných vecí a v spolupráci s armádou. Ich spôsob fungovania nie je veľmi transparentný, čo sťažuje interakciu. Joseph Dunne tiež spomenul, že o organizáciu Európskeho parlamentu je veľký záujem, pretože je potrebné reformovať organizáciu kongresu. Niektoré návštevy členov Kongresu by mohli byť zlepšením, ak by na to EP mohol vyčleniť finančné zdroje. Poznamenal, že hoci bola v EP ponúknutá kancelária pre americkú stranu, táto ponuka nebola prijatá. Návrhy zákonov predložené v Kongrese v rokoch 2010 a 2011 na zriadenie úradu v Bruseli nezískali väčšinu. Poznamenal, že vojna na Ukrajine zblížila EÚ a USA a že obe strany v USA podporujú Ukrajinu.

Republikáni zároveň toto úsilie podporujú len kvalifikovane. Joseph Dunne zdôraznil, že v súvislosti s FATCA je prístup PETI k jednotlivým poslancom správnu stratégiou a že partnermi PETI sú veľmi vysokopostavení a významní poslanci, a preto sú správnym vstupným bodom do legislatívy. Poznamenal tiež, že výkonná moc je v systéme USA pomerne silná a že plánované stretnutia s predstaviteľmi administratívy sú veľmi dôležité. Varoval tiež pred rizikami pre transatlantické vzťahy v prípade, že sa do Kongresu vráti republikánska väčšina. Joseph Dunne zdôraznil potrebu intenzívnejšieho dialógu a zároveň uznal, že je potrebné včas upozorňovať na problematické otázky. Joseph Dunne informoval poslancov, že legislatívny systém je zablokovaný a systém neprináša výsledky. Joseph Dunne odpovedal, že práva žien sú na programe dňa a sú hlavným politickým bojiskom.

10:30 – 12:00 h

Výmena názorov s daňovými poradcami veľvyslanectiev členských štátov EÚ v USA, ktorí pracujú na FATCA

Daňoví atašé poskytli poslancom svoje názory na problematiku uplatňovania FATCA, od nedostatočnej reciprocity pri výmene informácií, ťažkostí, s ktorými sa občania stretávajú pri získavaní bankových služieb, plnení povinnosti vyplňať daňové priznania, nákladov a prekážok spojených s dosiahnutím súladu vrátane získania daňového identifikačného čísla (TIN) až po zložitost' a náklady spojené so vzdaním sa občianstva USA. Poznamenali, že ministerstvo financií USA síce predložilo návrhy na zlepšenie v tzv. Zelenej knihe (návrhy legislatívnych opatrení), ale tie sa v Kongrese neposunuli ďalej. Zdôraznil sa význam usmernení o dodržiavaní predpisov, ktoré zverejnilo ministerstvo financií, ako aj skutočnosť, že platnosť týchto usmernení čoskoro skončí. Zástupca Komisie konštatoval, že v posledných rokoch sa podarilo zlepšiť situáciu, ale stále je čo zlepšovať. Všetci účastníci rozhovorov sa zhodli na tom, že existujú náznaky, že americká strana je v poslednom čase k tejto otázke vnímavejšia. Daňoví atašé tiež zdôraznili skutočnosť, že nielen občania, ale aj banky v EÚ sa stretávajú s problémami pri dodržiavaní zákona FATCA. Zdôraznili, že EÚ tiež predložila návrhy týkajúce sa dodržiavania predpisov zo strany bánk a že by bolo veľmi vítané, keby ministerstvo financií poskytlo usmernenia týkajúce sa dodržiavania predpisov. Írsky zástupca poskytol neoficiálne dôkazy o tom, že jedna banka opustila Írsko a jej klienti boli prerozdelení do iných bánk, pričom niektoré z nich odmietli poskytovať služby niektorým občanom, o ktorých mali podozrenie, že by mohli mať väzby na USA. Na záver poznamenali, že v strednodobom a dlhodobom horizonte bude potrebné zmeniť samotný zákon FATCA, pretože sa bude musieť vysporiadať s digitálnymi menami a kryptoaktívami.

Počas diskusie položili otázky alebo vystúpili s pripomienkami títo členovia delegácie:

Yana Toom sa spýtala, či sú medzivládne dohody, ktoré podpísali členské štáty EÚ, rovnaké. Spýtala sa, či existujú údaje o tom, koľko občanov USA by sa chcelo vzdať občianstva, a či majú účastníci diskusie nejaké konkrétne príklady týkajúce sa jednotlivých občanov. Položila tiež otázku, či prahové hodnoty v zákone FATCA neznamenajú, že väčšina občanov je z jeho uplatňovania vylúčená. Upozornila tiež na otázku medzivládnych dohôd a na skutočnosť, že neprimeraná výmena údajov nie je v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov a ani nemusí byť, keďže medzivládne dohody boli podpísané pred nadobudnutím jeho účinnosti. Položila otázku, či existuje nejaký priestor na zlepšenie situácie v oblasti výmeny údajov, ktorú nariaďuje FATCA.

Marc Angel sa pýtal na ťažkosti pri získavaní DIČ a na konkrétne príklady odmietnutia služieb

občanom. Položil tiež otázku, či je rozsiahlejší zákon FATCA alebo CRS a ktorý z nich zahŕňa väčšiu výmenu informácií. Položil otázku, či úsilie francúzskeho predsedníctva v oblasti FATCA prinieslo nejaké výsledky.

Cristina Maestre nastolila otázku vnímania, či nie je riziko, že strana EÚ bude oslabená vnímaním snahy lobovať za majetné fyzické osoby. Pýtala sa tiež na náklady a zložitosť vzdania sa občianstva USA, ako aj na prahové hodnoty stanovené v právnych predpisoch. Položila otázku, či obrovské množstvo údajov, ktoré zhromažďuje americká strana, nie je ohromujúce a či by sa strana EÚ nemala radšej zamerať na prahové hodnoty.

Alexander Bernhuber sa opýtal, či majú účastníci diskusie nejaké poznatky o tom, či bola FATCA účinná pri prichytení veľkých daňových podvodníkov a subjektov vyhýbajúcich sa daňovým povinnostiam alebo či priniesla významné dodatočné daňové príjmy.

Účastníci diskusie odpovedali, že všetky dohody sú v podstate rovnaké, ale majú malé odchýlky na základe špecifik, ako sú rôzne druhy bankových účtov, finančných produktov, právnych základov a podobne. Všetky dohody majú doložku najvyšších výhod, takže ak sa niektorej zo zúčastnených krajín ponúkne uľahčenie, automaticky sa to bude vzťahovať aj na všetky ostatné krajiny. Uviedli tiež, že FATCA sa týka len občanov USA, zatiaľ čo CRS sa týka občanov všetkých krajín, ktoré sa k nemu pripojili. Uviedli tiež, že existujú dve úrovne dodržiavania predpisov, a to model 1, pri ktorom sa informácie oznamujú krajine, ktorá ich potom posielala do USA, a model 2, pri ktorom finančné inštitúcie posielajú údaje priamo do USA. Zopakovali, že občania, ktorí patria pod jurisdikciu FATCA, čelia ťažkostiam, pretože musia podávať daňové priznania a zamestnávať odborníkov, ktorí im pomôžu s dodržiavaním predpisov. Vzhľadom na doložku najvyšších výhod nie je možné dosiahnuť riešenie na úrovni jednej krajiny. Dôležitá je aj reciprocita, keďže údaje získava federálny daňový úrad (IRS), ktorý ich poskytuje aj iným inštitúciám v USA. Daňoví atašé tiež odpovedali, že neexistujú spoľahlivé údaje o počte občanov v EÚ, ktorých sa FATCA týka. V súvislosti s konkrétnymi príkladmi uviedli, že ich je veľa, vrátane judikatúry v Holandsku. Ťažkosti so získaním DIČ majú ľudia narodení v 80. a 90. rokoch, pretože títo ľudia nemuseli dostať DIČ a získať rodný list môže byť v niektorých prípadoch veľmi ťažké pre ľudí, ktorí mali pobyt v Európe. Konštatovali, že zdrojom problému je samotný daňový zákonník, ale jeho zmena je takmer nemožná. Daňoví atašé odpovedali, že prahové hodnoty pri uplatňovaní FATCA stále neznamenajú, že banky nemusia vykonávať hĺbkovú kontrolu svojich klientov prepojených s USA, a to aj preto, aby získali istotu, či konkrétny klient potrebuje podávať správy alebo nie. Uviedli tiež, že samotný spoločný štandard oznamovania OECD je výsledkom zavedenia FATCA. Írsky daňový atašé uviedol, že existujú neoficiálne dôkazy o najmenej dvoch občanoch, ktorí sa obrátili na írsky parlament so žiadosťou o pomoc, keďže im boli odmietnuté bankové služby. Diskutujúci konštatovali, že chýbajú štatistické údaje o účinkoch FATCA.

V súvislosti s dodržiavaním GDPR poznamenali, že problémy s dodržiavaním sú nejasné a pravdepodobne sa nezlepšia, keďže prístup k osobným údajom je teoreticky určený na účely presadzovania práva, a preto americký partner môže tvrdiť, že FATCA nepredstavuje problémy s dodržiavaním. Francúzsky daňový atašé uviedol, že návrhy Zelenej knihy a ďalšie usmernenia by mohli byť výsledkom tlaku francúzskeho predsedníctva.

16:30 – 18:00 h

Diskusia za okrúhlym stolom s odborníkmi a zainteresovanými stranami o FATCA

Účastníci diskusie zdôraznili, že jurisdikcia FATCA zachytila takzvaných náhodných Američanov a Američanov pracujúcich v zahraničí nezamýšľaným spôsobom, čo viedlo k problémom pri dodržiavaní predpisov. Informovali tiež členov delegácie, že federálny daňový úrad USA (IRS) nemal a nemá kapacitu na spracovanie všetkých údajov, ktoré sa zasielajú v rámci výmeny údajov na zabezpečenie súladu s FATCA. Na začiatku museli subjekty podliehajúce FATCA platiť vysoké pokuty aj pri malých sumách dlžnej dane, a to regresívne, zatiaľ čo pri malých sumách daňových povinností boli niekedy pokuty v sume presahujúcej šesťnásobok dlžnej sumy, zatiaľ čo v prípade majetných fyzických osôb to bol len trojnásobok dlžnej sumy. Jeden z účastníkov rozhovoru, ktorý predtým pôsobil ako interný advokát daňových poplatníkov v IRS, predložil Kongresu administratívne a legislatívne odporúčania. Jedným z odporúčaní bolo vylúčiť bona fide rezidentov s pobytom v zahraničí, čo však nebolo prijaté. Ďalšie odporúčanie sa týkalo zefektívnenia vykazovania, v rámci ktorého by daňové úrady a ministerstvo financií akceptovali podávanie správ druhým subjektom. Ani toto posledné odporúčanie nebolo prijaté. Daňoví experti a zainteresované strany tiež uviedli, že správa FATCA zo strany IRS má podľa amerického kontrolného úradu a generálneho inšpektora ministerstva financií pre správu daní vážne nedostatky, keďže oba orgány konštatovali, že prognózy príjmov, ktoré boli stanovené pre FATCA, sa nikdy nenaplnili a že IRS nesleduje strategický plán pre FATCA, ale namiesto toho sa zapája do kampaní. Neexistovali žiadne dôkazy o dosiahnutých daňových príjmoch. Údaje úradu IRS majú nízku hodnotu. Účastníci diskusie zdôraznili, že úsilie potrebné na dosiahnutie súladu je neúmerne ziskom dosiahnutým prostredníctvom FATCA. Chýbajú aj údaje o Američanoch s trvalým pobytom a/alebo zamestnaných v zahraničí a o tom, koľko z nich dodržiava daňové predpisy. „Výnimka pre tú istú krajinu“ by bola legislatívnym riešením na vylúčenie skutočných rezidentov v zahraničí. Extrateritoriálne zdaňovanie je hlavnou príčinou problémov spojených s dodržiavaním zákona FATCA. Problémy by sa vyriešili prechodom na model zdaňovania podľa bydliska. Nákladová efektívnosť FATCA nie je známa. Podľa účastníkov diskusie náklady na dodržiavanie predpisov výrazne prevyšujú príjmy. Zdôraznili tiež, že americkí občania žijúci v zahraničí nemajú v Kongrese zastúpenie, keďže im nie je pridelený žiadny kongresový obvod. Zdôraznili, že existujú skutoční ľudia, ktorí majú v dôsledku FATCA veľké problémy. Zdôraznili tiež, že daňové pravidlá FATCA sú pre občanov USA žijúcich v zahraničí prísnejšie ako daňový režim USA pre obyvateľov USA. Účastníci diskusie uviedli, že konečné komplexné riešenie by sa dosiahlo len vtedy, ak by USA prijali systém zdaňovania založený na bydlisku. Praktickým riešením by bolo, keby ministerstvo financií upustilo od požiadavky mať daňovú rezidenciu v USA pre občanov USA s dvojakým občianstvom pri narodení. FATCA je tiež v rozpore so zákazom diskriminácie na základe štátnej príslušnosti. Účastníci diskusie opätovne zdôraznili náklady na dodržiavanie predpisov a náklady a zložitosť vzdania sa občianstva USA. Na stretnutí sa zúčastnila aj Elise Beanová, ktorá sa zúčastnila na stretnutí v predchádzajúci deň, a zdôraznila, že FATCA vznikla po dvoch vypočutiach v Kongrese, na ktorých dôverní informátori poskytli informácie o občanoch USA ukrývajúcych majetok v zahraničí. Niektoré banky sa k tomu tiež priznali a zaplatili pokuty. Následne poskytli zoznamy s menami týchto osôb. Po prijatí zákona FATCA už občania USA nemali neobmedzený prístup k bankovému tajomstvu v zahraničí. Uviedla tiež, že zákon FATCA sa uplatňuje len nad určitými prahovými hodnotami a že podnietil zvýšenie daňovej transparentnosti na celom svete. Upozornila, že od roku 2012 musia americké finančné inštitúcie podávať správy aj o klientoch, ktorí sú štátnymi príslušníkmi EÚ. Uviedla tiež, že rezident USA má povinnosť podávať úradu IRS správy. Dospela k záveru, že väčšina problémov s dodržiavaním zákona FATCA a pokút sa časom vyriešila a nahlasovanie daňových záväzkov občanov USA treťou stranou zabezpečuje jednu z najvyšších daňových transparentností na svete.

Znižovanie byrokracie by sa malo ďalej urýchliť.

Počas diskusie položili otázky alebo vystúpili s pripomienkami títo členovia delegácie:

Yana Toom na úvod objasnila, že Charta základných práv Európskej únie sa uplatňuje len pri vykonávaní práva EÚ. Zároveň objasnila, že cieľom delegácie nie je napadnúť samotný zákon FATCA, ale nájsť spoločné riešenia pre rezidentov EÚ, ktorých sa FATCA týka. Zdôraznila tiež, že nedostatok údajov vyvoláva vážne obavy, pretože bez údajov nemožno program dobre riadiť. Taktiež upozornila na zjavný nedostatok politického zastúpenia Američanov v zámorí.

Marc Angel sa opýtal na protichodné výpovede o získaní daňového identifikačného čísla. Pýtal sa tiež na reciprocitu a na údaje o dodatočných príjmoch dosiahnutých vďaka FATCA.

Cristina Maestre poznamenala, že občania EÚ, na ktorých sa vzťahuje FATCA, majú veľmi obmedzený prístup k poradenstvu o tom, ako splniť požiadavky na podávanie správ podľa FATCA. Zdôraznila tiež skutočnosť, že keďže týmto občanom sú často odopierané bankové služby, v niektorých prípadoch je im odopierané aj využívanie ich príjmov a využívanie sociálnych dávok a dôchodkov.

Mario Furore poznamenal, že porovnávanie amerického modelu podávania správ so švajčiarskym modelom nemusí byť správne, pretože švajčiarsky model nie je modelom podávania správ v EÚ, zatiaľ čo petície, ktoré dostáva Európsky parlament, pochádzajú od občanov EÚ alebo od štátnych príslušníkov USA, ktorí žijú a pracujú v EÚ. Pokiaľ ide o extraterritoriálne zdaňovanie, a keďže USA a Eritrea sú jediné krajiny, ktoré ho uplatňujú, bolo by vítané, keby americká strana uľahčila podávanie správ a dodržiavanie predpisov pre osoby, ktoré nie sú rezidentmi USA. Zopakoval, že záujmom delegácie je pomôcť dosiahnuť všeobecne prijateľné riešenie.

Ulrike Müller poznamenala, že jednou z krajín, ktoré si zakúpili zoznamy s menami subjektov vyhýbajúcich sa daňovým povinnostiam, je jej krajina, a preto je pre ňu boj proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam dôležitý. Upozornila na to, že je potrebné nájsť riešenia, a to aj v súvislosti s dedičstvom po občanoch USA s trvalým pobytom v EÚ. Uvažovala o tom, či návrhy Zelenej knihy môžu priniesť niektoré z týchto riešení a či budú mať podporu v Kongrese. Upozornila tiež na neprímerane veľké množstvo údajov, ktoré sa v dôsledku zákona FATCA zasielajú do USA, a na problémy, ktoré tento prenos údajov spôsobuje.

Zástupcovia zainteresovaných strán na otázku týkajúcu sa získania DIČ odpovedali, že niekedy je to samotný úrad IRS, ktorý stratí originálne dokumenty. Zdôraznili tiež, že na diplomatických misiách USA v zahraničí už nie sú daňoví atašé (od roku 2014), takže občania sa na nich nemôžu obrátiť so žiadosťou o pomoc, zatiaľ čo na veľvyslanectvách v zahraničí je niekoľko kancelárií, ktoré sa zaoberajú trestným stíhaním. Zopakovali, že zákon FATCA sa vzťahuje na mnohých občanov so strednými príjmami. Náklady bánk na podávanie správ o amerických občanoch znamenajú, že banky radšej vôbec nemajú amerických klientov. Banky, ktoré pracujú s americkými klientmi, zvyčajne uprednostňujú majetné fyzické osoby. Sankcie, ktoré sa ukladajú podľa zákona FATCA, sú stále vysoké a vykazovanie je niekedy príliš zložité, a tak si americkí občania žijúci v EÚ často musia najímať daňových špecialistov, čo predstavuje značné náklady. Poznamenali, že FATCA predstavuje jednosmerný tok informácií a v medzivládnych dohodách sa uvádza len to, že americká strana sa bude „usilovať“ o poskytovanie informácií. Systém CRS má automatickú výmenu informácií a zabezpečuje tok údajov z miesta, kde subjekt nie je rezidentom, na miesto, kde je subjekt rezidentom, a tým sa

zásadne líši. Oddiel 7701/50A/B federálneho daňového zákonníka USA poskytuje ministerstvu financií priestor na vydanie nariadení, ktoré by poskytovali výnimky z FATCA pre občanov s dvojakým občianstvom pri narodení. Zainteresované strany tiež poznamenali, že občianstvo je právo a človek by nemal byť nútený vzdať sa ho, pretože si musí vybrať medzi vzdaním sa občianstva a zložitým nákladným a ťažkopádny procesom dodržiavania daňových predpisov. Všetky zainteresované strany sa zhodli na tom, že konečné riešenie musí prísť z Kongresu, a to aj prijatím návrhov Zelenej knihy, ale aj nad ich rámec. Keďže voľby sa v USA organizujú na úrovni jednotlivých štátov (vrátane federálnych volieb), Američania v zahraničí nemajú volebný obvod, ale sú rozptýlení vo volebných obvodoch jednotlivých štátov, a preto sa ich otázky nemôžu dostať do popredia vo volebnom diskurze.

Streda 20. júla 2022

09:30 – 11:00 h

Stretnutie s Jane GRAVELLE, hlavnou expertkou na hospodársku politiku, a Donaldom J. Donom MARPLESOM, expertom na verejné financie; obaja z Výskumnej služby Kongresu (CRS)

Dvaja experti z Výskumnej služby Kongresu (CRS) priblížili inštitucionálnu štruktúru Výskumnej služby Kongresu a spôsoby, akými sa podieľa na tvorbe politiky v legislatívnom procese USA. Poskytli tiež prehľad svojej nedávnej práce pri skúmaní uplatňovania zákona FATCA a jeho účinkov, pričom sa zamerali najmä na pretrvávajúce problémy, ktoré sa týkajú bežných ľudí, ako sú ťažkosti pri získavaní bankových služieb, ťažkopádny proces podávania správ, ktorý je nákladný, ak sa vykonáva s odbornou pomocou, a v niektorých prípadoch aj ťažkosti pri získavaní DIČ. Na druhej strane tiež konštatovali zlepšenie uplatňovania zákona FATCA v priebehu času a uviedli, že hoci zákon FATCA nezmenil základné daňové pravidlá pre Američanov žijúcich v zahraničí, zvýšil informovanosť o týchto povinnostiach a doplnil požiadavky na podávanie správ pre zahraničné finančné inštitúcie. Zdôraznili, že na rozdiel od systému CRS FATCA nemá úplnú reciprocitu, pokiaľ ide o výmenu informácií. Úrad IRS dostáva viac informácií o amerických vlastníkoch zahraničných účtov ako iné krajiny o zahraničných vlastníkoch amerických účtov. Na povolenie zhromažďovania údajov potrebných na dosiahnutie úplnej reciprocity vrátane zostatkov na účtoch a skutočných vlastníkov by bolo potrebné prijať príslušné právne predpisy.

Počas diskusie položili otázky alebo vystúpili s pripomienkami títo členovia delegácie:

Yana Toomz zdôraznila, že Výskumná služba Kongresu a Výskumná služba Európskeho parlamentu majú niektoré spoločné znaky. Nastolila otázku neprimeraného toku údajov, ktorý nariaďuje zákon FATCA, a požiadala účastníkov diskusie o informácie o možnostiach zlepšenia v tejto oblasti.

Marc Angel nastolil otázku „náhodných Američanov“, ktorí sú skutočnými občanmi EÚ s dlhodobým pobytom, ale na ktorých sa vzťahujú povinnosti podávať správy podľa FATCA, a poznamenal, že títo občania zďaleka nie sú skutočnou cieľovou skupinou FATCA.

Zástupcovia Výskumnej služby Kongresu uznali, že existujú neoficiálne dôkazy poukazujúce na pretrvávajúce problémy s uplatňovaním zákona FATCA, a zároveň zdôraznili, že existujú snahy o nápravu niektorých nedostatkov, a to tak legislatívnych, ako aj administratívnych.

Legislatívne úsilie zahŕňa návrh na zabezpečenie úplnej reciprocity, ktorý bol predložený do rozpočtu administratívy na rok 2023, ako aj návrh na úzke oslobodenie od niektorých daní pri odchode pre občanov s nižším príjmom s dvojakým občianstvom. Upozornili však, že pre tieto návrhy je potrebné dosiahnuť väčšinu, čo bude pravdepodobne veľmi náročné.

11:45 – 12:45 h

Stretnutie so zamestnancami Kongresu v súvislosti s FATCA, ktoré koordinoval Tom BARTHOLD, vedúci kancelárie Spoločného výboru pre dane Snemovne reprezentantov a Senátu (JCT)

Zamestnanci Kongresu vysvetlili prácu Spoločného výboru pre dane a poznamenali, že uplatňovanie zákona FATCA vyvoláva obavy z ťažkostí, s ktorými sa stretávajú Američania v zahraničí, vrátane toho, že sa im odopierajú bankové služby. Naznačili, že sú otvorení hľadaniu riešení uvedených problémov, a to aj prostredníctvom možnej úpravy uplatňovania zákona FATCA tak, aby sa jeho uplatňovanie obmedzilo na určitých občanov. Zdôraznili však obmedzenie, že akákoľvek iniciatíva bude musieť získať väčšinu v Kongrese. Zamestnanci zdôraznili nedostatočnú informovanosť o problémoch spôsobených uplatňovaním zákona FATCA. Zdôraznili, že pre určité skupiny občanov už existujú výnimky. Vyjadrili záujem o všetky návrhy na riešenie problémov.

Yana Toom sa pýtala na úplný nedostatok údajov o otázkach súvisiacich so zákonom FATCA. Zopakovala problémy, ktorým čelia občania v EÚ v súvislosti s uplatňovaním zákona FATCA, a zdôraznila, že od ukončenia obsadzovania niektorých veľvyslanectiev daňovými atašé občanom nie je poskytovaná žiadna pomoc. Upozornila tiež na problém nedostatočnej reciprocity pri zdieľaní údajov. Uviedla, že na strane USA zrejme neexistuje politická vôľa na nápravu právnych predpisov. Vyzvala na vytvorenie komunikačného kanála medzi USA a EÚ s cieľom vyriešiť problémy súvisiace so zákonom FATCA.

Marc Angel zdôraznil, že cieľom delegácie PETI je pomôcť bežným občanom, ktorí sú neprímerane zaťažovaní dodržiavaním právnych predpisov. Poznamenal tiež, že pomoc týmto občanom zo strany USA by bola veľmi dôležitá, rovnako ako zmiernenie nezamýšľaných dôsledkov. Upozornil na smernicu EÚ⁴ o platobných účtoch, ktorá zakazuje diskrimináciu.

Cristina Maestre upozornila na dôležitosť poskytovania informácií tým rezidentom EÚ, ktorí majú povinnosti vyplývajúce zo zákona FATCA, ako aj dôležitosť získania DIČ, aby bolo vzdanie sa občianstva oveľa jednoduchšie a menej nákladné. Zaujímala sa aj o spôsoby vytvorenia politickej cesty na vyriešenie problémov FATCA na strane USA vrátane toho, či by bolo možné integrovať FATCA a systém CRS.

Ulrike Müller zdôraznila európsku podporu zdaňovania podľa bydliska, ale zároveň zdôraznila, že chápe rozhodnutie USA zdaňovať svojich občanov v zahraničí. Poznamenala však, že americká strana musí nájsť riešenia, aby nezaťažovala svojich občanov s pobytom v EÚ neprímerane náročným dodržiavaním predpisov. Horúca linka by z tohto dôvodu mohla byť krokom vpred. Zaujímala sa aj o šance na schválenie návrhov Zelenej knihy v Kongrese.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ z 23. júla 2014 o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 214).

Alexander Bernhuber sa opýtal na možné časové harmonogramy prijatia a zavedenia prípadných legislatívnych úprav, alebo či by sa malo postupovať administratívnymi opatreniami.

Účastníci diskusie odpovedali, že budovanie politickej vôle na Kapitole je v tejto otázke ťažké, pretože Američania v zahraničí nemajú dostatok voličov, ale delegácie, ako je delegácia PETI, sú najúčinnjším spôsobom, ako to dosiahnuť. Oslovenie zástupcov je vždy prospešné, pričom treba zdôrazniť, že bežní občania majú kvôli zákonu FATCA ťažkosti. Zhodli sa na tom, že administratívna záťaž môže byť vysoká, a to aj v súvislosti so získaním DIČ. Úpravu súčasného systému sťažovala aj možnosť vzniku medzier v predpisoch, ktoré by sa dali zneužiť. Zhodli sa na tom, že nedávne škrty v konzulárnych službách sú dôležitou otázkou, ktorá si vyžiada následnú reflexiu. Pokiaľ ide o reciprocitu, účastníci diskusie uviedli, že USA neratifikovali Protokol o vzájomnej administratívnej pomoci v daňových záležitostiach, v dôsledku čoho sa výmena údajov uskutočňuje najmä prostredníctvom regulačného prostredia dvojstranných dohôd s jednotlivými krajinami. Integrácia FATCA so systémom CRS by preto bola náročná. Americká strana otvorene priznala, že FATCA nie je na programe dňa, pretože sa týka len niekoľkých občanov v zahraničí. Z tohto dôvodu nie je možné ponúknuť žiadny časový harmonogram, ale určite sa to nebude riešiť v najbližších šiestich mesiacoch. Vzhľadom na rôzne štáty pôvodu Američanov v zahraničí je veľmi náročné získať podporu, ale delegácie, akou je delegácia PETI, sú najúčinnjším nástrojom na budovanie dynamiky a podnecovanie zmien. Návrhy Zelenej knihy sú dôležitým vyjadrením politického postoja, ale Kongres takéto návrhy neprijíma pravidelne. Pomôcť by mohlo aj zjednodušenie podávania daňových priznaní, o ktoré sa už vyvíja úsilie. Účastníci diskusie sa zhodli na tom, že nedostatok údajov je problémom v procese tvorby politiky. Zhodli sa, že komunikácia medzi stranami je žiaduca a mala by zahŕňať aj všetky politické rozdiely medzi nimi.

14:15 – 14:45 h

Stretnutie so zástupcom Ericom SWALWELLOM

Kongresman Swalwell privítal poslancov a poznamenal, že návšteva sa koná v nepokojnom období v politike USA, keď na Ukrajine prebieha vojna a USA sa stále spamätávajú z povolebného násillia. Poznamenal, že globalizácia spôsobila rozptýlenie majetku občanov USA po celom svete. Zatiaľ čo zákon FATCA bol prijatý s cieľom bojovať proti podvodnému správaniu, na strane USA existuje pochopenie, že jeho dodržiavanie negatívne ovplyvňuje bežných občanov USA, ktorí dodržiavajú zákony. Pokroky v oblasti digitálnych technológií a umelej inteligencie by mali v budúcnosti uľahčiť účtovanie legálneho aj nelegálneho majetku a existujú snahy o odstránenie nedostatkov zákona FATCA.

Yana Toom zdôraznila, že na strane EÚ chýba pochopenie, že neexistujú žiadne údaje o dopadoch zákona FATCA. Upozornila tiež na to, že zákon FATCA porušuje ducha GDPR (nie jeho literu, keďže medzivládne dohody boli podpísané pred nadobudnutím účinnosti GDPR a ako také nemusia byť v súlade s ním). Problémom je aj reciprocita, keďže výmeny údajov sú pre EÚ neprimerané. Pýtala sa na nedostatočnú konzulárnu pomoc v daňových záležitostiach.

Marc Angel informoval kongresmana o ťažkostiach, s ktorými sa stretávajú „náhodní Američania“, a spýtal sa, či by bolo možné uľahčiť situáciu pre bona fide nerezidentov. Otvoril tiež otázku, či by sa zákon FATCA a systém CRS, ktorého USA nie sú súčasťou, mohol nejakým spôsobom začleniť do jedného režimu.

Ulrike Müller zdôraznila potrebu orientácie na výsledky a opýtala sa na politické rozpory v tejto otázke a na to, či existujú šance na prijatie návrhov Zelenej knihy o FATCA. Zdôraznila, že konzulárne služby v daňovej oblasti budú veľmi dôležité pre tých, ktorých sa zákon FATCA týka.

Cristina Maestre vyjadrila pochybnosti o tom, či americká strana dosiahne kritické množstvo politickej vôle na vykonanie potrebných úprav v súvislosti so zákonom FATCA, a to vzhľadom na politicky citlivý charakter zdaňovania. Napriek tomu sa zaujímala o to, aké sú ďalšie možnosti pomoci občanom, ktorí majú problémy v súvislosti so zákonom FATCA. Upozornila na problém neprimerane vysokých pokút pre bežných občanov, ich ťažkosti pri využívaní bankových služieb a dokonca aj pri získavaní DIČ. Zdôraznila, že spôsob, akým sa problémy dostanú na verejnosť, je mimoriadne dôležitý, aby bolo jasné, že snahy o nápravu FATCA nie sú motivované zámermi kryť daňových podvodníkov alebo subjekty vyhýbajúce sa daňovým povinnosťami.

Kongresman Swalwell vzal na vedomie úvahy o neprimeranosti údajov zasielaných z EÚ v rámci vykazovania podľa zákona FATCA. Uviedol, že v rámci svojho legislatívneho úsilia v Kongrese chce dosiahnuť výnimku z FATCA pre občanov USA, ktorí skutočne žijú v zahraničí. Bolo by to lepšie ako vzdať sa občianstva a predstavovalo by to vhodný kompromis. Povinnosť podávať správy o takýchto rezidentoch by sa nevzťahovala ani na finančné inštitúcie. Poznamenal, že prebieha diskusia o ochrane osobných údajov, ktorá by mohla byť podobná GDPR, a keď sa o nej bude hlasovať, jej pozmeňujúce návrhy by mohli byť príležitosťou na vyriešenie otázok týkajúcich sa údajov v rámci FATCA. Zdôraznil však, že je čoraz ťažšie zrušiť už platné právne predpisy. V tomto konkrétnom prípade môže byť postup proti FATCA pre amerických politikov veľmi škodlivý, pretože sa môže použiť na ich vykreslenie ako tých, ktorí sa snažia kryť daňových podvodníkov a subjekty vyhýbajúce sa daňovým povinnosťami. Vytvorenie väčšiny v tejto otázke bude preto náročné. Bol veľmi ústretový k myšlienke konzulárnych pracovníkov, ktorí by pomáhali v daňových záležitostiach. Zdôraznil, že prítomnosť delegácie EP na túto tému je veľmi účinným spôsobom, ako zaradiť otázky FATCA na program rokovania. Vyzval diplomatov EÚ, aby využili svoj vplyv aj na členov Kongresu.

15:00 – 15:30 h

Stretnutie so zástupcom Richardom NEALOM, predsedom výboru Snemovne reprezentantov pre spôsoby a prostriedky, predsedom spoločného výboru Snemovne reprezentantov a Senátu pre dane (JCT)

Predseda Neal privítal poslancov a oboznámil ich s politickou situáciou v USA po povolebných násilnostiach v Kapitole a následných vyšetrovaniach a súdnych procesoch. Podelil sa aj o svoj pohľad na všeobecnejšie otázky, ako je ruská agresia na Ukrajinu, ako aj na vnútropolitické rozpory v USA v rôznych otázkach a svoj názor na nadchádzajúce voľby do amerického Kongresu v polovici volebného obdobia. Predseda Neal tiež vysvetlil úlohu spoločného výboru Snemovne reprezentantov a Senátu pre dane a úlohu výboru pre spôsoby a prostriedky. Zaujímal sa o problematiku FATCA, ktorá motivovala delegáciu PETI k návšteve.

Yana Toom zopakovala problémy, s ktorými sa bežní občania so zanedbateľnými väzbami na USA, ktorí majú bydlisko v EÚ, stretávajú v USA, ako napríklad odmietnutie prístupu k bankovým službám, ťažkosti a náklady pri snahe o dosiahnutie súladu s FATCA, ako aj administratívne ťažkosti pri získavaní DIČ, nedostatok pomoci na konzulátoch a problémy s proporčialitou.

Marc Angel ubezpečil predsedu, že záujmom delegácie nie je kryť vyhýbanie sa daňovým povinnostiam a daňové úniky, ale skôr zabrániť ťažkostiam bežných občanov. Položil otázku, či existuje dostatočná politická vôľa na prijatie niektorých nápravných opatrení v súvislosti so zákonom FATCA.

Predseda Neal sa zaviazal, že sa bude v dobrej viere zaoberať predmetnými otázkami a podporí všetky administratívne snahy o zmiernenie problémov spôsobených zákonom FATCA. Pripomínajúc mimoriadne slabú väčšinu v Kongrese, zdôraznil, že v súčasnej politickej situácii sú akékoľvek legislatívne opatrenia veľmi náročné.

16:00 – 16:30 h

Stretnutie so zástupcom Lloydom DOGGETTOM, predsedom podvýboru pre zdravotníctvo, Výboru pre spôsoby a prostriedky a členom Spoločného výboru pre dane (JCT) Snemovne reprezentantov a Senátu

Lloyd Doggett informoval členov delegácie, že donedávna nevedel o problémoch „náhodných Američanov“ a že veľmi aktívne bojuje proti daňovým únikom. Informoval tiež členov delegácie, že poslal list ministerke financií USA Janet Yellen a pripravil návrh zákona zameraný na úpravu FATCA. V čase návštevy mu nebola doručená odpoveď na list.

Yana Toom sa opýtala na legislatívny postup a na šance na jeho úspešné ukončenie a dosiahnutie potrebných úprav zákona FATCA. Taktiež sa zaujímala o to, ako riadiť komunikáciu v tejto oblasti. Nastolila tiež otázku reciprocity pri poskytovaní údajov.

Marc Angel poznamenal, že list kongresmana Doggetta adresovaný ministerke Janet Yellen obsahuje veľmi dobrú definíciu „náhodných Američanov“ a zároveň poukazuje na ťažkosti pri získavaní DIČ. Poznamenal, že reputácia kongresmana Doggetta ako bojovníka proti daňovým únikom mu dodáva dôveryhodnosť.

Kongresman Doggett odpovedal, že na konci roka 2022 bude potrebné predložiť legislatívu v oblasti daní, ktorou sa predĺži platnosť niektorých ustanovení. To predstavuje príležitosť, ale úspech v žiadnom prípade nie je zaručený. Vtedy by sa mohol predložiť Doggettov návrh zákona. Prijatím návrhu zákona by sa nevyriešila samotná záležitosť, ale skôr by sa upravila tvorba pravidiel zo strany úradu IRS. To by mohlo trvať dlhšie. Pokiaľ ide o komunikáciu, pán Doggett poznamenal, že ukazovanie príkladov bežných ľudí, ktorí majú problémy v súvislosti so zákonom FATCA, by bolo správnou cestou, a to aj v tlači. Pokiaľ ide o reciprocitu, informoval členov delegácie, že existuje úsilie o porovnateľnú úroveň výmeny údajov medzi EÚ a USA.

10:00 – 11:00 h

Stretnutie na Ministerstve financií USA s José MURILLOM, zástupcom asistenta ministra pre medzinárodné daňové záležitosti v Úrade pre daňovú politiku

José Murillo uviedol, že Úrad pre daňovú politiku si je dobre vedomý pretrvávajúcich problémov, ktorým čelia rezidenti EÚ s väzbami na USA v súvislosti s dodržiavaním zákona FATCA, a tiež vysokého vnímaného rizika niektorých finančných inštitúcií v USA, ktoré sa považujú za dodržiavajúce zákon FATCA. Poznamenal, že Úrad pre daňovú politiku o týchto otázkach priebežne diskutuje s rôznymi zainteresovanými stranami a

vyhodnocuje, či by bolo možné vypracovať ciele usmernenia, ktoré by vyvážili zlepšenie dodržiavania zákona FATCA na medzinárodnej úrovni a boj proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a zároveň zabezpečili zachovanie prístupu k bankovým službám. Upozornil na prebiehajúci dialóg s Európskou komisiou a predstavil poslancom návrhy Zelenej knihy, ktoré by riešili hlavné zostávajúce problémy týkajúce sa rezidentov EÚ s väzbami na USA pri plnení zákona FATCA, pričom poznamenal, že tieto návrhy by musel prijať Kongres.

Yana Toom sa spýtala, či nie je isté, že návrhy Zelenej knihy budú prijaté vzhľadom na politické rozdelenie v Kongrese a nedostatok pohodlnej väčšiny, a či by administratívne opatrenia neboli rýchlejšim spôsobom riešenia niektorých problémov.

Marc Angel zopakoval, že cieľom delegácie PETI nie je zastupovať záujmy majetných fyzických osôb, ale skôr poukázať na ťažkú situáciu bežných občanov, ktorým sú v niektorých prípadoch odopreté bankové služby, pretože banky nie sú ochotné podstúpiť riziko, že ich klienti nebudú spĺňať požiadavky, čo by malo za následok vysoké pokuty pre samotnú banku.

Ulrike Müller sa spýtala, či existujú jasné údaje o počte osôb, na ktoré sa vzťahuje FATCA v EÚ, a o príjmoch, ktoré zákon FATCA prináša ministerstvu financií USA.

José Murillo v odpovedi priznal ťažkosti spojené s prijatím návrhov Zelenej knihy o riešení súladu so zákonom FATCA v Kongrese a ubezpečil členov delegácie, že ministerstvo financií pokračuje v rokovaní s úradom IRS o preskúmaní administratívnych riešení niektorých otázok. Uznáva tiež užitočnosť usmernení o dodržiavaní zákona FATCA. Ďalej poznamenal, že konkrétne údaje o FATCA, či už ide o dodatočné príjmy alebo počet občanov, na ktorých sa vzťahuje, je ťažké zistiť, a zároveň poznamenal, že zákon FATCA prispieva k dosiahnutiu vysokej úrovne dodržiavania daňových predpisov. Ubezpečil tiež členov delegácie, že záujmom americkej strany nie je zaviesť neprimerane represívne opatrenia za neúmyselné chyby alebo chýbajúce DIČ občanov, ale skôr zlepšiť dodržiavanie predpisov vo všeobecnosti.

15:00 – 16:00 h

Stretnutie s Dougom O'DONNELLOM, zástupcom komisára pre služby a presadzovanie práva, Federálny daňový úrad USA (IRS)

Doug O'Donnell poznamenal, že úrad IRS si je vedomý množstva problémov, ktoré môže uplatňovanie zákona FATCA spôsobiť rezidentom EÚ, ktorí majú väzby na USA. Priznal tiež, že na začiatku uplatňovania zákona FATCA boli problémy podstatne závažnejšie a že ich negatívne nezamýšľané dôsledky boli značne podcenené. S partnerskými krajinami EÚ sa uskutočnili podrobné diskusie o uplatňovaní zákona FATCA. Úrad IRS tiež spolupracoval s ministerstvom zahraničných vecí a ministerstvom financií pri hľadaní riešení na zefektívnenie a zjednodušenie vykazovania podľa zákona FATCA.

Yana Toom zdôraznila, že uplatňovanie zákona FATCA a s ním súvisiacich oznamovacích povinností vedie k tomu, že banky v EÚ môžu niesť zodpovednosť za chyby svojich klientov, čo odrádza banky od poskytovania služieb klientom s väzbami na USA. Uviedla, že existuje niekoľko petícií občanov, ktorým boli takéto bankové služby odmietnuté. Upozornila tiež na skutočnosť, že zákon FATCA by nebol v súlade s GDPR, ak by sa naň vzťahovalo, a výmena údajov, ktorú nariaďuje, je neprimeraná. V tejto súvislosti sa opýtala na reciprocitu. Opýtala sa na administratívne úpravy, ktoré sa majú vykonať. Taktiež otvorila otázku daňových atašé na veľvyslanectvách a konzulátoch USA. Zdôraznila, že EÚ nemôže poskytovať informácie o dodržiavaní zákona FATCA, tie musia prichádzať z USA.

Ulrike Müller sa spýtala, či existujú údaje o tom, koľko občanov sa vzdalo občianstva USA v dôsledku zákona FATCA, alebo koľko občanov USA žije v zahraničí, konkrétne v EÚ. Pýtala sa aj na administratívne uľahčenia, ktoré by sa mohli vykonať na strane USA. Pýtala sa na program úradu IRS v oblasti pomoci. Taktiež sa zaujímala, či existuje možnosť zjednodušiť získanie DIČ. Zaujímala sa o to, ktoré návrhy by mohli mať šancu na to, aby sa zaviedli v blízkej budúcnosti. Zdôraznila, že na úrovni miestnych pobočiek zahraničných finančných inštitúcií môže byť know-how o požiadavkách na dodržiavanie predpisov nedostatočné. Vyjadrila podporu návrhom Zelenej knihy a opätovnému zriadeniu daňových atašé na veľvyslanectvách/konzulátoch USA. Opýtala sa, či niektorá zahraničná finančná inštitúcia podlieha 30 % zrážkovej dani.

Kosma Zlotowski zdôraznil nedostatočné politické zastúpenie občanov USA, ktorí sú rezidentmi EÚ, a zároveň priznal, že v závislosti od členského štátu EÚ sa počet takýchto občanov tiež výrazne líši. Z tohto dôvodu je pre nich ťažké presadiť sa v najvyšších orgánoch USA, pretože im chýba politický hlas. Položil otázku, či by návrh, ako je zvýšenie prahových hodnôt alebo iné administratívne opatrenia, mohol byť cestou k zmierneniu problémov týchto občanov.

Alexander Bernhuber sa opýtal, či existujú nejaké údaje o počte občanov, ktorí podávajú daňové priznania zo zahraničia, a zdôraznil, že je potrebné riešiť ťažkosti, ktorým čelia bežní občania pri plnení požiadaviek zákona FATCA.

Mario Furore sa opýtal, či má úrad IRS záujem o opätovné zriadenie daňových atašé na veľvyslanectvách/konzulátoch USA a aké sú dôvody ich zrušenia.

Zástupca komisára O'Donnell odpovedal, že neexistujú údaje o počte ľudí, ktorí sa vzdali občianstva USA v dôsledku zákona FATCA, a neexistujú ani údaje o počte občanov USA žijúcich v zahraničí. Pokiaľ ide o recipocitu, zástupca komisára naznačil, že je otvorený spolupráci s EÚ, ale poznamenal, že dohody o partnerstve a spolupráci sú v kompetencii ministerstva financií. Poznamenal, že je ťažké pochopiť problémy osôb s nízkymi príjmami a väzbami na USA, keďže v zákone FATCA sú stanovené prahové hodnoty, ktorých cieľom je práve vylúčiť takéto osoby z vykazovania. Priznal však, že ak banky odmietajú takýmto osobám bankové služby, je to nešťastný postup. Upozornil na individuálnu prahovú hodnotu pre vykazovanie, ktorá predstavuje ekvivalent 50 000 USD pre individuálnych majiteľov účtov v zahraničných finančných inštitúciách s bydliskom v USA, 200 000 USD pre majiteľov účtov žijúcich v zahraničí a 400 000 USD pre páry žijúce v zahraničí. Uviedol, že úrad IRS pracuje na zhromažďovaní informácií o počte osôb podliehajúcich zákonu FATCA, ktoré spôsobujú problémy finančným inštitúciám. Nie je v záujme úradu IRS ovplyvňovať činnosť zahraničných finančných inštitúcií, ktoré obchodujú s občanmi s väzbami na USA, ak majú títo občania problémy so získaním DIČ. Na náhodných Američanov a občanov s dvojakým občianstvom sa vzťahoval program IRS na uľahčenie dodržiavania predpisov, ktorý znamenal vzdanie sa občianstva. Tento krok sa však netešil veľkej obľube. Program úradu IRS v oblasti pomoci zahŕňa zjednodušené nahlasovanie a poskytovanie informácií a vzdanie sa občianstva. Uvítal tiež legislatívne návrhy zamerané na riešenie problémov FATCA, ale poznamenal, že ich schválenie v Kongrese predstavuje politickú výzvu. Ubezpečil však poslancov, že federálny daňový úrad USA si je dobre vedomý problémov, ktoré spôsobuje uplatňovanie zákona FATCA bežným občanom. Pán O'Donnell odpovedal, že úrad IRS má údaje o tom, koľko občanov predložilo informácie, aby dodržali zákon FATCA, ale problém spočíva v tom, že nevedia, koľko občanov tak malo urobiť, a v tom spočíva problém. V tomto smere je zákon FATCA

cenným nástrojom. Prahové hodnoty oznamovacej povinnosti podľa FATCA sú: 50 000 USD pre individuálnych majiteľov účtov v zahraničných finančných inštitúciách s bydliskom v USA, 200 000 USD pre majiteľov účtov žijúcich v zahraničí a 400 000 USD pre páry žijúce v zahraničí. Úrad IRS a ministerstvo financií tiež rokujú a skúmajú vývoj v súvislosti so zákonom FATCA. Úrad IRS oznámil zahraničným finančným inštitúciám, že jeho zámerom nie je trestať zahraničné finančné inštitúcie, ktoré sú na zozname zahraničných finančných inštitúcií spĺňajúcich požiadavky podľa zákona FATCA, keďže tieto zahraničné finančné inštitúcie nepodliehajú 30 % zrážkovej dani z aktív USA v prípade nedodržania zákona FATCA. Tá je vyhradená pre zahraničné finančné inštitúcie, ktoré nie sú na zozname. Zdôraznil, že nie je v záujme úradu IRS vyradiť zahraničné finančné inštitúcie z tohto zoznamu z dôvodu chýb vo výkazníctve kvôli DIČ atď. Uvažoval o tom, že pravdepodobne ak by sa zahraničným finančným inštitúciám, ktoré dodržiavajú zákon FATCA, poskytla istota, že nebudú vyradené zo zoznamu pre poctivé nahlásenie chýb vo vykazovaní zo strany klienta, zlepšilo by to situáciu s poskytovaním bankových služieb. Zlepšilo by to situáciu v oblasti poskytovania bankových služieb. Poznamenal, že žiadna zahraničná finančná inštitúcia nepodlieha 30 % zrážkovej dani, zatiaľ čo malé a regionálne banky sú zvyčajne oslobodené od niektorých povinností vykazovania podľa FATCA alebo majú zjednodušené požiadavky na vykazovanie. Zdôraznil, že federálny daňový úrad USA hľadal riešenia na výzvy ktoré priniesol zákon FATCA. Zaviazal sa tiež, že sa bude ďalej zaoberať administratívnymi opatreniami, ktoré možno prijať na zmiernenie problémov. V súvislosti s daňovými konzulárnymi službami uviedol, že ich zrušenie bolo spôsobené nedostatkom zdrojov a nerovnováhou v možnostiach poskytovania služieb. V pláne bolo poskytovať viac asistencie cez telefón a online. Zaviazal sa, že preskúma možnosti zlepšenia týchto služieb, ale zdôraznil, že opätovné otvorenie kancelárií daňovej pomoci ako súčasť konzulárnych služieb už nie je pre americkú stranu možné. K dispozícii je telefónna linka, ktorá nie je bezplatná a má obrovské problémy s poskytovaním služieb ľuďom, a preto úrad IRS usilovne pracuje na jej zlepšení.

Delegácia Európskeho parlamentu vo Washingtone D.C. bola ubezpečená americkými partnermi v Kongrese USA, že sa vyvíja úsilie o nápravu nespravodlivosti spôsobenej zákonom o dodržiavaní daňových predpisov v prípade zahraničných účtov (FATCA) občanom USA, občanom EÚ s dvojakým občianstvom, ktorí žijú a pracujú v EÚ, ako aj tzv. náhodným Američanom, ktorí sa narodili v USA alebo v zahraničí americkým rodičom, ale nemajú žiadne iné väzby na túto krajinu. Americkí partneri však tiež zdôraznili zložitý politický kontext v USA, ktorý sťažuje pokrok v tejto oblasti. Delegácia sa na viacerých stretnutiach stretla so zainteresovanými stranami, odborníkmi, zákonodarcami a vládnymi úradníkmi USA s cieľom riešiť ťažkú situáciu občanov USA s pobytom v EÚ, občanov s dvojakým občianstvom a „náhodných Američanov“. Zástupcovia dotknutých subjektov zdôraznili závažnosť problémov, či už ide o finančné sankcie alebo odmietnutie zo strany finančných inštitúcií EÚ (ktoré sú tiež predmetom takýchto sankcií v prípade nedodržania predpisov), značnú byrokraciu, nedostatok konzulárnej pomoci a chýbajúce politické zastúpenie. Niektorí z nich obhajujú zrieknutie sa občianstva USA ako jediné schodné riešenie, ale aj to je nákladný a ťažkopádny proces.

Počas stretnutí delegácia PETI zdôrazňovala, že v žiadnom prípade neobhajuje umožnenie vyhýbania sa daňovým povinnostiam a daňových únikov občanov USA, ani umožnenie prania špinavých peňazí a zatajovania majetku prostredníctvom finančných inštitúcií EÚ, ale jej cieľom je vyjadriť obavy bežných občanov s nízkymi a strednými príjmami, ktorí čelia mnohým prekážkam v prístupe k bankovým službám v zahraničí, a zdôrazniť okamžitú potrebu ich riešenia.

Členom delegácie bol predstavený návrh legislatívneho aktu zameraný na nápravu nezamýšľaných účinkov zákona FATCA a list ministerke financií Yellen, v ktorom sa zdôrazňuje potreba úpravy zákona FATCA. Všetci americkí kongresmani pochválili delegáciu,

pretože podľa ich názoru je veľmi potrebné zvýšiť povedomie o tejto problematike na Kapitole, a delegácie, ako je tá PETI, sú najlepším spôsobom, ako to dosiahnuť.

Zákon FATCA v súčasnosti zachytáva vo svojej regulačnej sieti prevažnú väčšinu riadnych, bona fide európskych rezidentov s americkým alebo dvojakým občianstvom a „náhodných Američanov“ a zaťažuje ich zložitou byrokraciou s cieľom dosiahnuť súlad s predpismi. To spôsobuje, že finančné inštitúcie v obave pred zrážkovou daňou z ich majetku v USA pri najmenšom nedodržaní predpisov odmietajú poskytovať týmto občanom služby vrátane základných platobných účtov, čo je právo zakotvené v právnych predpisoch EÚ.

Okrem toho napriek jasným nedostatkom tohto represívneho nástroja, ktorý spôsobuje vedľajšie škody, neexistujú žiadne údaje o tom, či FATCA viedla k zlepšeniu výberu daní v USA, a preto neexistujú ani údaje o jej účinnosti pri riešení daňových únikov alebo obmedzovaní vyhýbania sa daňovým povinnostiam. Neexistujú ani všeobecné údaje o počte Američanov bez trvalého pobytu. Odhaduje sa, že ich počet sa pohybuje od šiestich do deviatich miliónov.

Je jednoznačne potrebné zaviesť administratívne zmeny potrebné pri uplatňovaní zákona FATCA a zlepšiť výmenu informácií, ktorú zákon FATCA nariaďuje, keďže neexistuje reciprocita s EÚ. Je tiež pozoruhodné, že cieľ zákona FATCA, a to oznamovacia povinnosť nerezidentov, je výsledkom modelu zdaňovania založeného na občanoch (na rozdiel od modelu zdaňovania založeného na bydlisku), ktorý sa uplatňuje len v USA a Eritrei. Keďže osoba sa stáva občanom USA aj na základe narodenia na území USA, vytvára sa skupina osôb s obmedzenými väzbami na USA, pre ktoré je mimoriadne ťažké získať daňové identifikačné číslo potrebné na splnenie požiadaviek zákona FATCA. To je jeden z dôvodov prečo boli niektorým občanom USA ktorý nemajú v USA trvalý pobyt odmietnuté bankové služby.

Zákonodarcovia na oboch stranách Atlantiku musia naďalej tvrdo pracovať na tom, aby sa odstránili nezamýšľané účinky a vedľajšie škody vyplývajúce zo zákona FATCA.

Odporúčania

Európsky parlament vo všeobecnosti, a predovšetkým Výbor pre petície, v maximálnej miere rešpektuje vymedzenie právomocí Únie, čo podľa zásady prenesenia právomocí znamená, že Únia koná len v medziach právomocí, ktoré jej členské štáty udelili v zmluvách na dosiahnutie cieľov v nich stanovených.

Na základe tejto návštevy na účely zistenia potrebných skutočností sa príslušným orgánom predkladajú tieto odporúčania:

1. zabezpečiť riadne, bezplatné a komplexné poskytovanie informácií o dodržiavaní zákona FATCA občanom USA aj finančným inštitúciám v EÚ;
2. umožniť občanom EÚ, ktorí podliehajú oznamovacej povinnosti podľa zákona FATCA, využívať zjednodušené oznamovanie alebo úplne oslobodiť od tejto povinnosti tých, ktorí majú bona fide dlhodobý pobyt v EÚ;
3. zabezpečiť nápravu nespravodlivostí, najmä tých, ktoré vedú k finančným sankciám, spôsobených zákonom FATCA občanom s dvojitým občianstvom členského štátu EÚ a USA, ktorí žijú a pracujú v EÚ, ako aj tzv. náhodným Američanom;
4. poskytovať pomoc občanom EÚ a finančným inštitúciám pri dodržiavaní daňových predpisov, a to aj prostredníctvom opätovného zriadenia daňových atašé na veľvyslanectvách a konzulátoch USA a zlepšenia dostupnosti horúcich liniek a online zdrojov;
5. vyzvať členské štáty, aby poverili Komisiu na základe čl. 216 ZFEÚ, aby rokovala s

USA o spoločnej dohode o FATCA, ktorá by nahradila v súčasnosti platné dvojstranné medzivládne dohody, chránila európsku autonómiu a zabezpečila úplnú reciprocitu a súlad s právom EÚ, najmä s GDPR;

6. spolupracovať s americkou stranou s cieľom poskytnúť jednoduchý, bezplatný a prístupný spôsob zrieknutia sa amerického občianstva pre tých, ktorí o to prejavia záujem;
7. zabezpečiť, aby občania USA, ktorí nikdy nepracovali v USA a nemali v USA trvalý pobyt ako dospelí, boli úplne oslobodení od povinnosti vykazovať údaje podľa zákona FATCA;
8. zabezpečiť presadzovanie smernice o platobných účtoch (2014/92/EÚ), podľa ktorej majú všetci obyvatelia EÚ právo na platobný účet so základnými funkciami;
9. koordinovať činnosť EÚ pri dosahovaní zjednodušených požiadaviek na dodržiavanie zákona FATCA pre občanov a finančné inštitúcie EÚ;
10. požiadať americkú stranu, aby pravidelne vydávala usmernenia o dodržiavaní zákona FATCA pre občanov a finančné inštitúcie;
11. zriadiť pracovnú skupinu EÚ-USA pre dodržiavanie zákona FATCA;
12. zabezpečiť dodržiavanie príslušných ustanovení EÚ týkajúcich sa ochrany údajov v prípadoch, v ktorých sa uplatňujú.

V súvislosti s petíciami č. 1088/2016, 1470/2020, 0323/2021, 0394/2021 Petičný výbor predkladá toto odporúčanie:

Uvedené petície by mali zostať otvorené; Podľa vývoja sa o ďalšom postupe v týchto petíciách rozhodne neskôr.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM

Dátum prijatia	22.03.2023
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 27 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Andris Ameriks, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Francesca Donato, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Alexis Georgoulis, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Ana Miranda, Dolors Montserrat, Emil Radev, Sira Rego, Frédérique Ries, Massimiliano Smeriglio, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Mario Furore, Sylvie Guillaume, Maite Pagazaurtundúa, Cristian Terheş
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Estrella Durá Ferrandis, Bogdan Rzońca

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

27	+
ECR	Bogdan Rzońca, Cristian Terheş, Kosma Złotowski
NI	Francesca Donato, Mario Furore, Tatjana Ždanoka
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dolores Montserrat, Emil Radev
Renew	Vlad Gheorghe, Maite Pagazaurtundúa, Frédérique Ries, Michal Wiezik
S&D	Andris Ameriks, Estrella Durá Ferrandis, Sylvie Guillaume, Cristina Maestre Martín De Almagro, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Ana Miranda

0	-
---	---

0	0
---	---

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania